

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ЕКОНОМІЧНИЙ КОНСАЛТИНГ ТА БІЗНЕС-ЕКОНОМІКА»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійною програмою «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною для роботодавців «Якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **7 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, що найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок фахівців ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення

Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» за критерієм «**Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?**» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	14,3	14,3	57,1	14,3	0
Здатність до навчання	42,9	28,6	28,6	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	42,9	57,1	0	0	0
Розв'язання проблем	85,7	14,3	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	85,7	14,3	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	28,6	57,1	14,3	0	0
Стратегічне мислення	71,4	14,3	14,3	0	0
Націленість на кінцевий результат	71,4	28,6	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	42,9	42,9	0	14,3	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	71,4	28,6	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	42,9	57,1	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	71,4	28,6	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	14,3	71,4	14,3	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	42,9	57,1	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	85,7	14,3	0	0	0
Ведення ділової документації	28,6	42,9	28,6	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	71,4	28,6	0	0	0

Перелік чинників, що **найбільш** (максимальні відсотки за балом 5) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: по 85,7%: «розв'язання проблем», «здатність застосовувати знання на практиці», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

Найменш впливові чинники (мінімальний відсотки за балом 5): по 14,3% - «рівень загальнотеоретичної підготовки», «навички управління персоналом, колективом»; по 28,6% - «рівень базових (професійних) знань і навичок», «ведення ділової документації».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	57,1	42,9	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ?	100	0	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	57,1	28,6	14,3	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	28,6	42,9	28,6	0	0
Професорсько-викладацький склад	71,4	14,3	14,3	0	0
Матеріально-технічна база	28,6	42,9	14,3	14,3	0
Система управління закладом	57,1	28,6	14,3	0	0

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Якість освітніх послуг	71,4	14,3	14,3	0	0
Вміст навчальних програм	57,1	28,6	14,3	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	57,1	28,6	14,3	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **достатньо високо** оцінили ТДАТУ (максимальні відсотки за балом 5) по 71,4% - «професорсько-викладацький склад», «якість освітніх послуг».

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПІ «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПІ «Економічний консалтинг та бізнес-економіка»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	28,6	42,9	29	0	0
Здатність до навчання	42,9	28,6	28,6	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	42,9	42,9	14,3	0	0
Розв'язання проблем	28,6	57,1	14,3	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	28,6	57,1	14,3	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	28,6	57,1	14,3	0	0
Стратегічне мислення	28,6	42,9	28,6	0	0
Націленість на кінцевий результат	71,4	14,3	14,3	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	28,6	57,1	14,3	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	42,9	42,9	14,3	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	57,1	14,3	28,6	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	42,9	42,9	14,3	0	0
Навички управління персоналом, колективом	14,3	42,9	42,9	0	0

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	14,3	71,4	14,3	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	28,6	57,1	14,3	0	0
Ведення ділової документації	14,3	71,4	14,3	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	57,1	28,6	14,3	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці **високо оцінили наступні якості** та навички фахівців за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» (максимальні відсотки за балом 5): 71,4% - «націленість на кінцевий результат», по 57,1% - «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку».

Менші відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальні відсотки за балом 5): по 14,3% - «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «ведення ділової документації».

Результати відповідей роботодавців на питання «**Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?**» показують найвищі бали оцінювання (рис. 1).

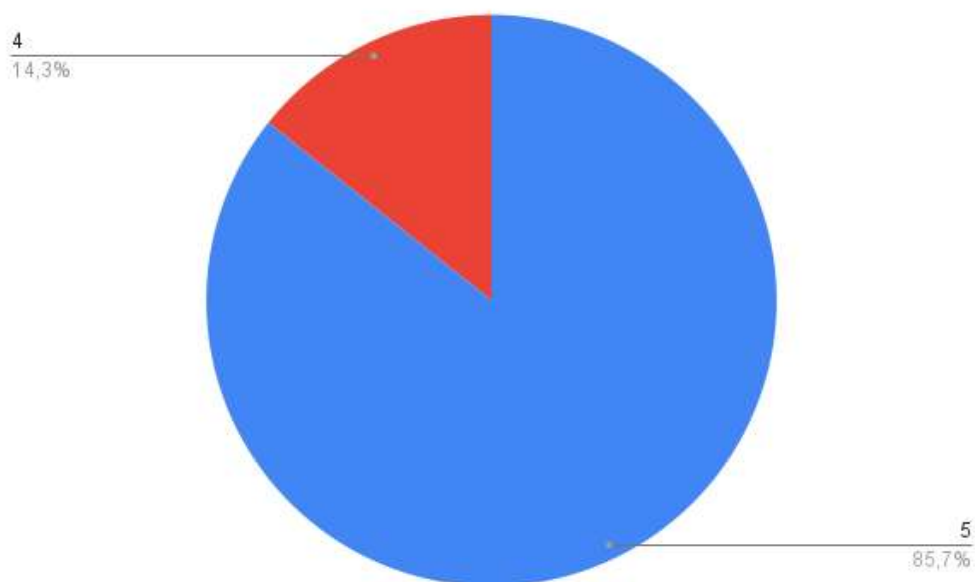

Рис. 1. Оцінювання респондентами «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» (у відсотках)

Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» наступні:

- 1) дуже якісні результати навчання;
- 2) освітні компоненти повністю відповідають програмним результатам навчання;
- 3) застосовувати більше ситуаційних справ на практичних заняттях.

Висновки

Аналіз результатів моніторингу задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти свідчить про позитивну оцінку респондентами рівня професійної підготовки фахівців за більшістю критеріїв.

Роботодавці високо оцінили всі чинники впливу на ефективність професійної діяльності фахівців та їх кар'єрне зростання за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка». Найбільшими балами роботодавці відзначили наступні чинники, що впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «розв'язання проблем», «здатність застосовувати знання на практиці», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

Роботодавці дали високу оцінку рівня професійної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» (57,1 % на 5 балів) та достатньо зацікавлені в подальшому прийомі на роботу випускників ТДАТУ (100,00 % на 5 балів). Роботодавці достатньо високо оцінили ТДАТУ (максимальні відсотки за балом 5) по 71,4% - «професорсько-викладацький склад», «якість освітніх послуг».

З метою покращення конкурентоспроможності освітніх послуг необхідно:

- при оновленні освітньої програми приділити увагу підвищенню ефективності виробничих практик, популяризації дуальної форми навчання;
- налагоджувати співпрацю з провідними підприємствами регіону, залучення досвідчених фахівців галузі до освітнього процесу шляхом проведення виїзних занять на сучасні виробництва, проведення аудиторних лекцій практичного спрямування із залученням провідних фахівців галузі;
- підвищувати мотивацію здобувачів до самонавчання (неформальна освіта) шляхом застосування сучасних методів навчання, які розвивають

практичні навички і вміння студентів і будуть застосовуватися в майбутній професійній діяльності;

- здійснювати оновлення освітньої програми враховуючи сучасні вимоги ринку праці.

Гарант ОПП «Економічний консалтинг
та бізнес-економіка»
за першим (бакалаврським)
рівнем освіти

Ганна ЗАВАДСЬКИХ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР